

VIPS-Ugras

Bruker du VIPS-Ugras kan du oppfylle kravet om å praktisere integrert plantevern (IPV) og egne ønsker om å spare kostnader til ugrasmidler

Gode observasjoner i åkeren er viktig!

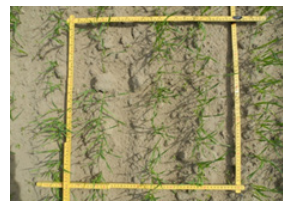
For at de anbefalingene du får fra VIPS-Ugras skal fungere optimalt er det viktig at de observasjonene du legger inn som grunnlag for anbefalingene er så gode som mulig.

Kornets utviklingsstadium er viktig for konkurransevnen mot ugraset og styrer hvilke ugrasmidler som kan brukes. Velger du eksempel stadium 13 og et ugrasmiddel er godkjent fra stadium 20 vil ikke det komme opp som en løsning. Vær spesielt oppmerksom på muligheten får å krysse av for «tynn åker». Tynn åker har dårlig konkurransekraft mot ugras, og dermed behov for noe høyere doser. Det er også viktig å angi om åkeren lider av tørkestress.

Mange ugrasmidler er avhengig av temperaturen for å ha god effekt, husk derfor også å angi temperatur ved sprøyting.

Det er avgjørende å oppgi riktige ugrasarter fordi de ulike ugrasmidlene virker ulikt på ugrasartene. Er du usikker så bruk hjelpemidler som f.eks. ugrasnøkkelen på nett. Det er også viktig å oppgi om ugraset er resistent eller ikke for å få den riktige anbefalingen. Antall ugras per m² for hver art oppgis som omtrentlige antall. Se tabell for intervallene som brukes i modellen, fintelling er ikke nødvendig!

1	½–1 plante/m ²
2	2–20 planter/m ²
3	21–50 planter/m ²
4	51–200 planter/m ²
5	>200 planter/m ²

Enkel telleramme for ugrasregistrering i korn. Foto: T.W. Berge.

Legg inn de 4–5 dominerende ugrasartene på skiftet, men ugras som kan bli dominerende i lite omfang (eks. klengemaure) må også med.

Størrelsen på ugraset angis som antall varige blad når du registrerer ugraset.

Bruk av VIPS-Ugras

Når du har registrert tilstanden i åkeren er tiden inne til å legge inn tallene i nettløsningen. Den krever at du registrere deg som bruker. Buken av VIPS-Ugras er gratis, men innlogging gjør det mulig å lagre registreringer og anbefalinger for ulike skifter på gården.

Programmet ber også om ønsket effekt av behandlingen. Denne avhenger ofte av konkurransevnen til ugraset (art og antall). Vi anbefaler at du bruker standardforslaget «IPV» som er basert på lang erfaring, hvis du ikke har krav til ekstra bekjempelse av spesifikke ugrasarter.

Du registrerer observasjonen i «Problemløsning» og ber om forslag til løsninger. Du vil da få opp flere forslag til hvilke midler du kan bruke for å nå effektmålet. Ofte er det foreslått blandinger av flere midler, noen ganger i svært lave doser. Årsaken til det er at slike blandinger tar hensyn til effekten de enkelte midlene har på dine ugrasarter slik at dosen, og dermed kostnaden, skal bli så lav som mulig.

Hvis du har ugras med kjent resistens eller ønsker å forebygge resistens bør du velge SU-resistent art eller krysse av for «Vis innstillinger for resistensforebygging». Mer om dette seinere.

Du har også muligheten til å registrere og velge blant plantevernmidler du har på lager. Det anbefales ikke ved første gjennomkjøring, da det kan føre til at de beste og rimeligste løsningene ikke kommer opp som forslag.

Utførlige bruksanvisninger for sprøyting finner du under «Informasjon» i VIPS. Der er det linker til bruksanvisning fra frøugrassprøyting og stubbsprøyting med glyfosat.

Forebygge resistens

I Norge er det per 2023 påvist resistens mot sulfonyleamidler (SU-midler, ALS-hemmere, HRAC gruppe B/2) i åtte ugrasarter: vassarve, balderbrå, kamilleblom, stivdylle, linbendel, hønsegras, då-arter og gjetertaske. VIPS-Ugras 2.0 har veiledning for disse scenariene:

Dersom det er påvist ugrasmiddelresistens i åkeren, anbefaler vi å legge inn resistente arter som egen art hentet fra ugras-menyen. Du vil da få løsningsforslag med midler med andre virkemekanismer.

Dersom det ikke er bekreftet resistens på åkeren, kan du i hvert andre eller tredje år velge å bruke resistens-forebyggelse, dvs. unngå midler med risikabel virkemåte (SU-midler). Dette er spesielt viktig dersom det er arter truet av resistens på åkeren din, dvs. en eller flere av de åtte artene med påvist resistens fra andre plasser i Norge. Vi anbefaler likevel å bruke resistensforebygging selv om du ikke har disse artene, som en forebygging.

Du kan velge om du godtar at SU-midler brukes i tankblanding eller ferdige blandinger med andre midler, eller om du helt vil unngå SU-midler. Vi mener det sikreste er å helt unngå SU-midler og kun bruke de i rotasjon med andre midler for å forebygge resistens. Det er imidlertid lite kunnskap om hva som er best strategi her og det er behov for mer langvarig forskning på dette. Du bør sjekke plantevernjournalen din og se hvilke herbicider du brukte sist. Du kan finne hvilke virkemekanismer de inneholder ved å slå opp i VIPS-Ugras 2.0 Virkemekanismer eller se etiketten.

Andre verktøy i VIPS-Ugras

Profil: Velg ønsket plantevernmiddel, kultur, temperatur og se hvilken effekt midlet har på de ulike ugrasartene ved ulike doser.

Blanding: Legg inn egen blanding og se hvilken effekt plantevernmidlene har på ugrasfloraen.

Oversikt: Sjekk hvilken effekt de ulike ugrasmidlene har på ugrasartene (velge eks de du selv la inn på skiftet).

Mine ugrasmidler: Legg inn eget lager eller ugrasmidler du ønsker å bruke, for å begrense alternativene som blir foreslått til å velge blant midler på lager. Vær obs på at det da ikke nødvendigvis blir det beste alternativet.

Andre muligheter

Ugrasnøkkel - Hjelp-til å identifisere 40 ugrasarter på tidlig stadium: <https://www.plantevernleksikonet.no/ugrasnøkkel/>

Informasjon om godkjente plantevernmidler og etikett:

www.plantevernguiden.no, <https://www.mattilsynet.no/plantevernmidler/godk.asp>

Ugrasnøkkel

Ugrasnøkkel kan hjelpe deg med å finne ut hvilket ugras det er i åkeren allerede på et tidlig stadium. Otte er det viktig med tiltak på tidlig stadium for å få god effekt av behandlingene.
De fleste artene har bilder fra frøbladet til blomstringsstadiet. Klikker du på et bilde, blir fotot forstørret og viser en kort beskrivelse av ugraset nederst. Klikker du på navnet til arten, så kommer du til Plantevernleksikonet som har mer informasjon om ugraset. På tofoblada ugras kan du også bruke filtrering for raskere å identifisere arten.

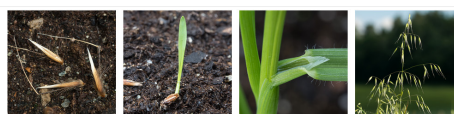
Ugras og fremmede invaderende planter
VIPS-Ugras 2.0
Invaderte planter (IP)
IPV-veileder for viktige kulturer
Kjemisk bekjempelse
Resistens mot ugrasmidler
Plantevernguiden
Godkjente ugrasmidler (Mattilsynets liste)

Søk i alle planter

Enfrøblada ugras (Gras)

Antall: 6

Fløghavre

Hønsehise

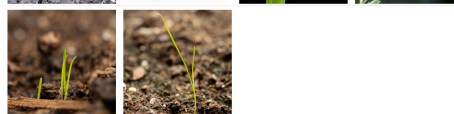
Kløverrumpe

Kveke

Markrape

Tunrape

